

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 stycznia 2016 Sąd Rejonowy w Skierniewicach, II Wydział Karny w sprawie II K 358/15 uznał O. W. za winnego tego, że w dniu 24 kwietnia 2015 roku w S. woj. (...), w salonie gier przy ulicy 19-Lutego, działając wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą, co do której wyłączono materiały do odrębnego prowadzenia, dokonał rozboju na osobie R. Z. w ten sposób, że popychając i przytrzymując pokrzywdzonego zabrał mu telefon komórkowy marki S. (...) o numerze abonenckim 502 214 018 o wartości 1200 złotych i pieniądze w kwocie około 30 złotych, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu kary pozbawienia wolności w wymiarze powyżej 6 miesięcy za umyślne przestępstwo podobne, to jest czynu z art. 280§1 k.k. w związku z art. 64§1 k.k. i na podstawie art. 280§1 k.k. wymierzył mu karę 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Tym samym wyrokiem zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. T. kwotę 929,88 złotych tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu oraz zwolnił go od kosztów sądowych przejmując je w całości na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku złożyli obrońca oskarżonego i oskarżony.

Obrońca oskarżonego na podstawie art. 425 § 1 i § 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k., zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1) Obrazę przepisów postępowania karnego, mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a to:

a) Art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności:

- dowolnym uznaniu, że zeznania złożone przez pokrzywdzonego R. Z. w zakresie w jakim wykluczył on, by oskarżony O. W. był jednym ze sprawców są niewiarygodne, podczas gdy zeznania te są zgodne z materiałem dowodowym zgromadzonym w toku przedmiotowego postępowania;

- dowolnym uznaniu, że zeznania świadka K. L. w zakresie w jakim nie rozpoznała na S. oskarżonego O. W. jako sprawcy zarzucanego czynu, podczas gdy zeznania te są zgodne z zeznaniami pokrzywdzonego R. Z. oraz wyjaśnieniami oskarżonego w tym zakresie;

- dowolnym odrzuceniu przez Sad wersji oskarżonego co do przebiegu przedmiotowego zdarzenia, podczas gdy relacja ta jest zgodna z zeznaniami pokrzywdzonego R. Z. i K. L. złożonymi w toku postępowania.

1) Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na jego treść, wyrażający się w ustaleniu, iż osobą biorącą udział w przypisanym oskarżonemu czynie jest O. W., podczas, gdy z treści materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu w szczególności zeznań pokrzywdzonego R. Z. wynika wniosek odmienny.

W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w części odnoszącej się do oskarżonego O. W. poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Oskarżony O. W. zaskarżył wyrok w całości na swoją korzyść i wniósł o uniewinnienie od zarzucanego czynu.

W uzasadnieniu apelacji oskarżony obszernie przedstawił swoją ocenę przebiegu zdarzenia. Z treści tego uzasadnienia wnioskować można, iż wyrokowi zarzucił on:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wydanego orzeczenia, który miał polegać na:

a) błędnej ocenie zeznań K. M. i K. L. poprzez nieuwzględnienie w ocenach używania przez nich narkotyków i zmienność ich relacji,

b) błędnej ocenie zeznań R. Z., która nie uwzględniała niepamięci wynikającej z nadużycia alkoholu.

1. Rażąco naruszenie przepisów postępowania a to:

a. art. 5§2 k.p.k., mające wpływ na treść orzeczenia, które polegać miało na rozstrzygnięciu pojawiających się wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

b. art. 4 k.p.k. poprzez zaniechanie zabezpieczenia obiektywnego dowodu w postaci monitoringu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obydwie apelacje zasługiwały na uwzględnienie jedynie częściowo, w zakresie błędu w ustaleniach faktycznych dotyczących okoliczności mających znaczenie dla wymiaru kary orzeczonej względem oskarżonego. Błąd ten był na tyle istotny, że implikował konieczność zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zmniejszenie wymiaru kary pozbawienia wolności względem oskarżonego O. W..

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe i zgodnie z normami procesowymi dokonał oceny zebranego w jego toku materiału w zakresie sprawstwa i winy oskarżonego O. W.. Wydane przez ten Sąd orzeczenie końcowe nie zawiera wad wymagających reformy wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego bądź determinujących konieczność jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Wbrew zarzutom zawartym w obydwu apelacjach Sąd Rejonowy w sposób kompletny, wszechstronny i właściwy dokonał oceny zeznań K. L., R. Z. i wyjaśnień K. M.. Zauważył różnice pojawiające się w zeznaniach złożonych przez te osoby w postępowaniu przygotowawczym i w toku rozprawy. Różnice te poddał analizie. Wywiedzione wnioski są prawidłowe. Sąd odwoławczy w pełni zgodził się z konkluzjami Sadu meriti, iż za wiarygodne uznać należy relacje K. M., K. L. i R. Z. złożone w toku śledztwa. Rzeczywiście tylko tym relacjom można w całości przypisać przymiot spontaniczności i obiektywności, zaś relacjom złożonych przez omawianych świadków w toku rozprawy należy częściowo waloru wiarygodności odmówić. Argumentacja Sądu Rejonowego zawarta w pisemnych motywach wyroku jest przekonująca i wyczerpująca. Istotnie nie można uznać za wiarygodne zeznań R. Z. złożonych w toku rozprawy w zakresie kategorię wykluczenia, jako sprawcy O. W., w sytuacji, gdy w postępowaniu przygotowawczym konsekwentnie świadek ten podawał, iż nie jest w stanie rozpoznać napastników. Kategorię wykluczenia nie znajduje więc racjonalnych podstaw. Sąd I instancji prawidłowo okoliczność tę zanalizował i ocenił. Podobnie sytuacja kształtuje się w odniesieniu do relacji K. M. złożonej w zakresie podawania w śledztwie nieprawdziwych i sugerowanych okoliczności, z uwagi na głód narkotykowy. I w tym wypadku Sąd Rejonowy obszernie, logicznie i przekonująco relacji tej odmówił waloru wiarygodności. Z ocenami tym w pełni Sąd Okręgowy się zgodził. Rzeczywiście szczegółowość relacji K. M. z postępowania przygotowawczego, spójność, kategorię wykluczenia i pozostawanie w logicznym związku z zeznaniami pozostałych świadków, świadczy o prawdziwym i obiektywnym jej charakterze, co wyklucza z kolei szczerzy charakter zeznań tego świadka złożonych w toku rozprawy. Nie można też za wiarygodne i stanowiące podstawę do wykluczenia sprawstwa O. W. uznać zeznań K. L. w części dotyczącej nierozpoznania oskarżonego jako sprawcy zdarzenia. I w tym wypadku Sad meriti w sposób przekonujący okoliczność tę omówił, podkreślając możliwą niepamięć zdarzenia i presję wynikającą z pozostawaniem na ławie oskarżonych jej partnera – K. M.. Do argumentacji Sądu Rejonowego w tej części dodać należy, iż przyjęcie ustalenia, że to nie O. W. był drugim, zaobserwowanym przez K. L., sprawcą rozboju na osobie R. Z., byłaby sprzeczna nie tylko z poprzednimi relacjami K. L., które nota bene zostały przez nią przed sądem potwierdzone, ale także z wyjaśnieniami O. W.. O. W. konsekwentnie przyznawał, że w lokalu był. Stanowczo podawał też, że oprócz niego w lokalu znajdowali się jedynie pokrzywdzony, K. L. i nieznanemu mężczyzna. Gdyby zatem było tak, że to nie O. W. był jednym ze sprawców zdarzenia, to w takim wypadku w salonie winien znajdować się jeszcze jeden mężczyzna, o którym żaden ze świadków, jak i oskarżony nie wspominają.

Sąd Okręgowy nie podzielił też zarzutów oskarżonego co do tego, że Sąd Rejonowy przy ocenie wyjaśnień K. M. i zeznań K. L. nie wziął pod uwagę faktu używania przez nich narkotyków oraz faktu pozostawania w czasie zdarzenia R. Z. w stanie nietrzeźwości. Brak jest podstaw do stwierdzenia, że K. L. używała kiedykolwiek narkotyków, tym samym Sąd nie miał podstaw do badania ich ewentualnego wpływu na procesy poznawcze świadka. W zakresie K. M., to oskarżony ten był poddany badaniom przez lekarzy psychiatrów i nie stwierdzili oni u niego żadnych zaburzeń, które mogłyby świadczyć o zakłóceniach poznawczych w chwili czynu. Sąd opinię tę brał pod uwagę wydając orzeczenie, a tym samym zarzut oskarżonego O. W. w tym zakresie nie może zostać uznany za trafny. Okoliczność pozostawania R. Z., w czasie zdarzenia, pod wpływem alkoholu Sąd I instancji ustalił i wskazał w ustaleniach faktycznych. Choć nie poddał tej okoliczności dogłębnej analizie, to okoliczność ta nie wpływa na podważenie trafności pozytywnej oceny zeznań R. Z.. Wskazać należy, iż dowód z zeznań R. Z. traktować należy jako uzupełniający w odniesieniu do zeznań K. L.. Nadto R. Z. podawał, że nie może rozpoznać sprawców. Fakt ten można wiązać ze stanem nietrzeźwości w jakim, w czasie czynu, świadek pozostawał. Niezależnie jednak od tego, czy stan nietrzeźwości był czynnikiem wpływającym na uboższy, w odniesieniu do K. L., zakres zapamiętanych szczegółów zdarzenia, czy też okoliczność ta wynikała z innych czynników, to nie podważa to trafności oceny wartości dowodowej zeznań omawianego świadka. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że w istotnych elementach relacja ta jest zgodna z zeznaniami K. L., co świadczy o tym, iż pomimo pozostawania pod działaniem alkoholu R. Z. był w stanie prawidłowo zaobserwować otoczenie i zdarzenia.

Nie zasługuje też na uwzględnienie zarzut oparcia orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym, nie uwzględniającym monitoringu miejsca zdarzenia i nie podjęcia prób uzyskania dowodu z monitoringu. Do uchybienia tego miało dojść już na etapie postępowania przygotowawczego. Natomiast, jak wynika z zeznań K. L. w lokalu, w którym doszło do zdarzenia nie jest zamontowany monitoring. W tym stanie rzeczy dowodu tego nie można było przeprowadzić, a Sąd Okręgowy nie mógł uznać tego zarzutu za skuteczny. Uzyskiwanie zaś monitoringu zewnętrznego, w celu ustalenia czy oskarżony O. W. podjechał na miejsce zdarzenia sam, czy z inną osobą, nie ma dla sprawy żadnego znaczenia, w świetle poczynionych przez ten Sąd ustaleń co do zachowań oskarżonego w trakcie i tuż po zdarzeniu.

Sąd Rejonowy nie ustrzegł się jednakże błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie okoliczności mających wpływ na wymiar orzeczonej względem oskarżonego kary pozbawienia wolności. Sąd Rejonowy zauważył szereg okoliczności wpływających na surowszy wymiar kary i wymienił je w pisemnych motywach wyroku. Okoliczności te zostały ustalone i powołane trafnie. Niemniej jednak, przy ustalaniu i ocenie okoliczności, które mogły mieć wpływ na łagodniejszy wymiar kary Sąd Rejonowy zauważył tylko jedną okoliczność, a to postawę pokrzywdzonego, który nie rości pretensji do oskarżonego oraz nie ma poczucia wielkiej szkody. Jest to ustalenie zawężone. Zauważyć należy, że skala zastosowanej względem pokrzywdzonego przemoc nie była znaczna i ograniczała się do jedynie do przyciśnięcia ograniczającego swobodę i umożliwiającego wyjęcie telefonu. Taki sposób działania nie tylko nie godził w sposób istotny w zdrowie ukaranego, ale także nie spowodował żadnych konsekwencji zdrowotnych. Taki stan rzeczy, choć został przez Sąd Rejonowy prawidłowo ustalony i opisany, nie został uwzględniony w analizie dotyczącej wymiaru kary po stronie okoliczności łagodzących. Dokonując oceny okoliczności, które miały wpływ na wymiar orzeczonej względem oskarżonego kary Sąd I instancji nie wymienił, także po stronie okoliczności łagodzących, niezbyt znaczącej szkody majątkowej, jakiej doznał R. Z.. W ocenie Sądu Okręgowego wskazane okoliczności są okolicznościami istotnymi, które winny mieć wpływ na łagodniejszy wymiar kary. Nadto w toku postępowania międzyinstancyjnego, pojawiły się nowe okoliczności, które winny mieć znaczenie dla wymiaru kary orzeczonej wobec O. W.. Jak wynika bowiem z pisemnego stanowiska pokrzywdzonego, oskarżony przeprosił pokrzywdzonego i naprawił wyrządzoną przestępstwem szkodę. Nieuwzględnienie tych okoliczności nie może oczywiście obciążać Sądu I instancji, niemniej jednak okoliczności te w powiązaniu z wcześniej wskazanymi pominięciami implikowały konieczność zmiany wyroku w zakresie wymiaru kary pozbawienia wolności orzeczonej względem oskarżonego O. W., albowiem kara w wymiarze określonym przez Sąd Rejonowy była rażąco niewspółmierna.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy zdecydował o zmianie wyroku poprzez zmniejszenie wymiaru orzeczonej względem oskarżonego kary pozbawienia wolności grzywny do 3 lat.

Z uwagi na to, że oskarżony korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o przyznaniu adw. A. T. wynagrodzenia za udzielenie pomocy prawnej oskarżonemu w toku postępowania odwoławczego, które nie zostało w żadnej części pokryte.

Na podstawie art. 624§1 k.p.k. sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Oskarżony przebywa w jednostce penitencjarnej i nie posiada środków i dochodów, z których mógłby je uiścić. Brak jest perspektyw na szybką poprawę jego sytuacji materialnej, w stopniu umożliwiającym uregulowanie tychże należności.

Zbigniew Mierzejewski G. A. K.